

ข้อควรทราบเกี่ยวกับระเบียบควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

1. ระเบียบการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงิน

ก. กฎระเบียบ

กฎหมายแม่บทที่ใช้ในการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ได้แก่ พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485 และจากการอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. ดังกล่าวได้มีการออกกฎกระทรวง ประกาศกระทรวงการคลัง และประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อ ขาย แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ข. การควบคุมดูแลให้เป็นไปตามระเบียบ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ทำหน้าที่กำกับดูแลการซื้อขายแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยแต่งตั้งพนักงานของธนาคารเป็นเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช 2485

เพื่อควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน การซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน หรือโอนเงินตราต่างประเทศทุกประเภทจะต้องกระทำกับธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจเงินตราต่างประเทศ (ธนาคารรับอนุญาต) หรือผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินตราต่างประเทศจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งได้แก่ บุคคลรับอนุญาต ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศและบริษัทรับอนุญาต ทั้งนี้ ห้ามมิให้บุคคลทั่วไปซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน หรือโอนเงินตราต่างประเทศกับผู้ที่ไม่มีใบอนุญาต เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินเป็นรายกรณี

ค. ระเบียบเกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศและเงินบาท

1. เงินตราต่างประเทศ

การนำหรือโอนเงินตราต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยทำได้ไม่จำกัดจำนวน แต่เมื่อนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาแล้ว ต้องขายหรือฝากเงินตราต่างประเทศนั้นกับธนาคารรับอนุญาตที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย ภายใน 360 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้นำหรือนำเข้า ทั้งนี้ ยกเว้นบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศและชาวต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวไม่เกิน 3 เดือน สถานทูตต่างประเทศและผู้ได้รับเอกสิทธิ์ทูต ทบวงการชำนัญพิเศษแห่งองค์การสหประชาชาติ องค์การหรือสถาบันระหว่างประเทศ รวมถึงพนักงาน ผู้เชี่ยวชาญหรือบุคคลอื่นที่ปฏิบัติการกิจเพื่อทบวงการชำนัญพิเศษ องค์การหรือสถาบันนั้นๆ ซึ่งได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในประเทศไทย

การซื้อหรือโอนเงินตราต่างประเทศออกนอกประเทศผ่านธนาคารรับอนุญาต ต้องยื่นเอกสารแสดงภาระผูกพันในต่างประเทศ โดยสามารถโอนออกได้ตามภาระหรือวงเงินที่กำหนด ทั้งนี้ ผู้ประกอบการในประเทศสามารถทำสัญญาซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเพื่อคุ้มครองความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

กับธนาคารรับอนุญาตในประเทศไทยได้ โดยต้องมีรายได้หรือรายจ่ายที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่จะได้รับหรือต้องชำระในอนาคต หรือมีการลงทุนในต่างประเทศ

การนำธนบัตรเงินตราต่างประเทศติดตัวเพื่อออกไปนอกหรือเข้ามาในประเทศไทยเกิน 20,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่า จะต้องสำแดงรายการที่ด่านศุลกากรทุกครั้ง

2. เงินบาท

ไม่มีข้อจำกัดในการนำธนบัตรเงินบาทเข้ามาในประเทศไทย ส่วนการนำเงินบาทติดตัวออกไปยังประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทยได้ครั้งละไม่เกิน 500,000 บาท และประเทศอื่นๆ ครั้งละไม่เกิน 50,000 บาท

2. บัญชีเงินฝากธนาคาร

ก. บัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศของบุคคลไทย

บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลในประเทศไทยสามารถเปิดบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศไว้กับธนาคารรับอนุญาตในประเทศไทย โดยการฝากหรือถอนเงินจากบัญชีมีเงื่อนไข ดังนี้

การฝาก

1. เงินตราต่างประเทศอันมีแหล่งที่มาจากต่างประเทศ เช่น รายได้ ค่าบริการ เงินลงทุนที่ได้รับมาจากต่างประเทศสามารถฝากได้โดยไม่จำกัดวงเงิน และไม่ต้องแสดงภาระผูกพันในต่างประเทศ

2. เงินตราต่างประเทศที่ได้จากการซื้อ แลกเปลี่ยน หรือกู้ยืมจากธนาคารรับอนุญาต สามารถนำเข้าฝากในบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศได้ ดังนี้

2.1 บัญชีแบบมีภาระผูกพัน : ฝากได้ โดยยอดคงค้าง ณ สิ้นวันต้องไม่เกินจำนวนตามภาระผูกพันที่จะต้องชำระในต่างประเทศ และต้องไม่เกิน 1 ล้านดอลลาร์ และ 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่า สำหรับบุคคลธรรมดา และนิติบุคคลตามลำดับ หากต้องการฝากเกินวงเงินดังกล่าว ให้ฝากได้อีกไม่เกินภาระผูกพันที่ต้องชำระในต่างประเทศภายใน 12 เดือน ทั้งนี้ ภาระผูกพันดังกล่าวให้รวมถึงการชำระคืนหนี้เงินกู้จากธนาคารรับอนุญาตด้วย

2.2 บัญชีแบบไม่มีภาระผูกพัน : ฝากได้ไม่เกิน 500,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่า สำหรับบุคคลธรรมดา และนิติบุคคล

3. บุคคลหรือนิติบุคคลไทยฝากธนบัตรเงินตราต่างประเทศได้ไม่เกินวันละ 10,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่า

การถอน

1. ชำระภาระผูกพันในต่างประเทศของตน หรือธุรกิจในเครือให้แก่บุคคลในต่างประเทศ

2. ชำระหนี้เงินตราต่างประเทศของตน หรือธุรกิจในเครือให้แก่ธนาคารรับอนุญาต

3. ถอนเพื่อฝากเข้าบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศบัญชีอื่นของตน ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการฝากเงินตราต่างประเทศด้วย

4. ถอนเพื่อแลกเปลี่ยนเป็นเงินตราต่างประเทศสกุลอื่นก่อนฝากเข้าบัญชีสกุลอื่นของตน หรือแลกเปลี่ยนแล้วนำเงินตราต่างประเทศดังกล่าวไป ชำระภาระให้แก่บุคคลในต่างประเทศหรือชำระหนี้ให้แก่ธนาคารรับอนุญาตทันที

5. ถอนเพื่อแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาท

ทั้งนี้ อนุญาตให้นิติบุคคลที่มีแหล่งเงินได้ค่าสินค้าและบริการจากต่างประเทศสามารถโอนเงินดังกล่าวจากบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศประเภทแหล่งต่างประเทศของตน เข้าบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศของคู่ค้าในประเทศเพื่อชำระค่าสินค้าบริการได้

ข. บัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ

บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศสามารถเปิดบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศกับธนาคารรับอนุญาตในประเทศไทยได้ กรณีเงินตราต่างประเทศที่มีแหล่งจากต่างประเทศสามารถฝากได้โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องวงเงิน กรณีเงินที่ฝากเข้าบัญชีได้รับชำระหนี้จากบุคคลในประเทศหรือเป็นเงินกู้จากธนาคารรับอนุญาตต้องแสดงเอกสารหลักฐานตามระเบียบ สำหรับการถอนเงินจากบัญชีสามารถทำได้โดยไม่มีข้อจำกัด

ค. บัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ

บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศสามารถเปิดบัญชีเงินบาทไว้กับธนาคารรับอนุญาตในประเทศไทยได้ 2 ประเภท ดังนี้

1. บัญชีเพื่อการลงทุนในหลักทรัพย์และตราสารทางการเงินอื่น การฝากหรือถอนเงินจากบัญชีต้องเป็นไปเพื่อการลงทุนในหลักทรัพย์และตราสารทางการเงินในประเทศไทย เช่น หุ้น พันธบัตร เป็นต้น

2. บัญชีเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป การฝากหรือถอนเงินจากบัญชีต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่ใช่เงินลงทุนในหลักทรัพย์และตราสารทางการเงิน เช่น ค่าสินค้าบริการ เงินลงทุนโดยตรง เงินกู้ยืม เงินลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

ทั้งนี้ ยอดคงค้างในบัญชี ณ สิ้นวันสำหรับบัญชีแต่ละประเภทต้องไม่เกิน 300 ล้านบาทต่อราย และห้ามโอนเงินระหว่างบัญชีแต่ละประเภท

3. ค่าสินค้าและบริการ

ก. ค่าสินค้าออก

ผู้ส่งสินค้าออกที่มีมูลค่าตั้งแต่ 50,000 ดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่า จะต้องนำเงินค่าของส่งออกเข้ามาในประเทศทันทีที่ได้รับชำระเงินจากผู้ซื้อในต่างประเทศ ซึ่งต้องไม่เกิน 360 วันนับแต่วันที่ส่งออก และจะต้องขายหรือฝากเงินตราต่างประเทศนั้นกับธนาคารรับอนุญาตภายใน 360 วันนับแต่วันที่เข้ามาหรือนำเข้า

ข. ค่าสินค้าเข้า

ผู้นำสินค้าเข้าสามารถซื้อเงินตราต่างประเทศหรือถอนเงินตราต่างประเทศจากบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ เพื่อโอนไปชำระค่าของนำเข้า หรือของที่สั่งจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่งโดยไม่นำของเข้ามาในประเทศไทยได้โดยไม่มีข้อจำกัด และการเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตไปชำระค่าของนำเข้าสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาตเจ้าพนักงาน

ค. ค่าบริการ

บุคคลหรือนิติบุคคลไทยที่ได้รับเงินค่าบริการจากต่างประเทศตั้งแต่ 50,000 ดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่าขึ้นไป จะต้องนำเงินเข้ามาในประเทศไทยทันทีที่ได้รับชำระเงินจากต่างประเทศ ซึ่งต้องไม่เกิน 360 วันนับจากวันที่ทำธุรกรรม และจะต้องขายหรือฝากเงินตราต่างประเทศนั้นกับธนาคารรับอนุญาตภายใน 360 วันนับแต่วันที่ได้อำนาจนำเข้า

การชำระค่าบริการให้แก่บุคคล หรือนิติบุคคลในต่างประเทศ เช่น ค่าธรรมเนียม ดอกเบี้ย เงินปันผล เงินกำไร หรือค่าร้อยละ รวมถึง การโอนเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายการศึกษา สามารถกระทำได้ตามภาวะโดยแสดงเอกสารหลักฐานต่อธนาคารรับอนุญาต สำหรับการซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อนำติดตัวไปเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ สามารถทำได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

4. เงินลงทุนจากต่างประเทศ

นักลงทุนต่างชาติสามารถโอนเงินเข้ามาลงทุนในประเทศไทยได้โดยไม่มีข้อจำกัดทั้งการลงทุนโดยตรง การลงทุนในหุ้น หรือตราสารทางการเงินในประเทศไทย โดยเมื่อนำเงินเข้ามาแล้ว จะต้องขายหรือฝากเงินตราต่างประเทศนั้นกับธนาคารรับอนุญาตภายใน 360 วันนับแต่วันที่ได้อำนาจนำเข้า

การส่งคืนเงินลงทุน หรือเงินกู้จากต่างประเทศ เป็นกรณีที่สามารถทำได้ โดยต้องแสดงเอกสารหลักฐานสำหรับในกรณีการส่งคืนเงินทุนให้แสดงเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักฐานการขายหุ้น หรือการโอนกรรมสิทธิ์ หรือกรณีการคืนเงินกู้ต้องแสดงเอกสารการนำเงินกู้เข้า และสัญญาเงินกู้ เป็นต้น

5. การโอนทุนออกของบุคคลไทย

ก. การลงทุนหรือให้กู้ยืมในต่างประเทศ

1. นิติบุคคลสามารถส่งเงินไปจัดตั้งหรือเข้าร่วมลงทุนในกิจการที่ต่างประเทศ โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป หรือส่งเงินไปลงทุนหรือให้กู้ยืมแก่กิจการในเครือที่ต่างประเทศได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

2. นิติบุคคลสามารถส่งเงินเพื่อให้กู้ยืมแก่กิจการที่ต่างประเทศซึ่งไม่ใช่กิจการในเครือได้ไม่เกินปีละ 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่า

3. บุคคลธรรมดาสามารถส่งเงินไปจัดตั้งหรือเข้าร่วมลงทุนในกิจการที่ต่างประเทศ โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป ไม่เกินปีละ 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่า

ทั้งนี้ การส่งเงินไปลงทุนหรือให้กู้ยืมดังกล่าว จะต้องเป็นเงินตราต่างประเทศเท่านั้น ยกเว้นกรณีที่ลงทุนหรือให้กู้ยืมแก่กิจการในประเทศเวียดนาม หรือประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับไทย เพื่อที่จะนำไปใช้เพื่อการค้าหรือการลงทุนในไทยหรือในประเทศดังกล่าว ให้ลงทุนหรือให้กู้ยืมเป็นเงินบาทได้

ข. การลงทุนในหลักทรัพย์ในต่างประเทศ

1. ผู้ลงทุนสถาบัน ได้แก่ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวม (ไม่รวมกองทุนส่วนบุคคล) บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทประกันชีวิตและประกันวินาศภัย และสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้ง สามารถลงทุนในหลักทรัพย์ในต่างประเทศได้ ดังนี้

1.1 หลักทรัพย์ต่างประเทศซึ่งออกโดยนิติบุคคลไทย : ลงทุนได้ไม่จำกัดจำนวน

1.2 หลักทรัพย์ต่างประเทศซึ่งออกโดยนิติบุคคลต่างประเทศ : ลงทุนได้ โดยยอดคงค้างไม่เกิน

50 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่า

ทั้งนี้ ต้องไม่เกินวงเงินที่หน่วยงานที่กำกับดูแลผู้ลงทุนและคณะกรรมการหรือผู้มีอำนาจบริหารของผู้ลงทุนกำหนด

2. บุคคลทั่วไปซื้อหุ้นของบริษัทในเครือเดียวกันที่ต่างประเทศเพื่อเป็นการให้สวัสดิการแก่พนักงานได้ไม่เกิน 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่าต่อปี

3. การลงทุนในหลักทรัพย์ในต่างประเทศของบุคคลทั่วไป กรณีอื่นที่ไม่ได้เป็นการซื้อหุ้นสวัสดิการ ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานก่อน โดยต้องเป็นการลงทุนผ่านกองทุนส่วนบุคคล หรือลงทุนผ่านบริษัทหลักทรัพย์ตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) กำหนด

ค. การโอนเงินเพื่อวัตถุประสงค์อื่น

1. การส่งเงินของคนที่ย้ายถิ่นฐานไปอยู่ต่างประเทศเป็นการถาวร การส่งเงินให้ญาติ หรือให้แก่ผู้รับมรดกซึ่งมีถิ่นถาวรในต่างประเทศ การบริจาคเพื่อสาธารณประโยชน์ ให้ทำได้ไม่เกินวัตถุประสงค์ละ 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่าต่อรายต่อปี

2. การส่งเงินเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ในต่างประเทศ ให้ทำได้ไม่เกิน 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่าต่อรายต่อปี

6. การรายงานการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ

บุคคลใดชื่อ ชาย ฝาก หรือถอนเงินตราต่างประเทศกับธนาคารรับอนุญาตจำนวนตั้งแต่ 50,000 ดอลลาร์สหรัฐหรือเทียบเท่า ต้องรายงานการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศต่อธนาคารรับอนุญาตตามแบบที่กำหนด

*ฝ่ายกำกับดูแลเปลี่ยนแปลงเงินและสินเชื่อ
ธนาคารแห่งประเทศไทย
พฤศจิกายน 2553*